

Dato 04-01-2016

Sagsbehandler Simon Frost

Simon.Frost@RU.RM.DK

Tel. +4578411107

Sagsnr. 1-30-76-34-15

Side 1

Notat – kapacitetsændringer i fordelingsudvalg Øst

Notat om kapacitetsændringer i fordelingsudvalg Øst i forhold til udviklingen i den etniske elevsammensætning på Langkær Gymnasium og mulig sammenhæng med opskrivningen af kapaciteten på Langkær Gymnasium, Aarhus Katedralskole og Marselisborg Gymnasium.

Problemstilling

Langkær Gymnasium har rettet henvendelse til Region Midtjylland med ønske om at få undersøgt mulighederne for hjælp i forbindelse med udviklingen i elevsammensætningen på skolen. Langkær Gymnasium har de seneste år oplevet en stigning i antallet af 2-sprogede elever, således at andelen nu udgør mere end 50 % af skolens elever.

I forbindelse med henvendelsen har administrationen derfor overvejet, om et midlertidigt kapacitetsloft på Aarhus Katedralskole og Marselisborg Gymnasium ville kunne medvirke til at øge andelen af elever med dansk etnicitet på Langkær Gymnasium. I den konkrete sag i år har både Langkær Gymnasium (LG), Aarhus Katedralskole (AK) og Marselisborg Gymnasium (MG) ansøgt om at hæve deres kapacitet med en klasse pr. skole.

Regelgrundlag

Princippet for fordeling af elever bygger på hovedprincippet om, at eleverne skal kunne få deres ønskede uddannelse på den skole, hvor de ønsker det. Dog er der for STX/HF den særlige regel, at skolerne i fællesskab skal sikre et bredt og varieret udbud. For at sikre at også mindre uddannelser kan overleve, er der regler om kapacitet og fordeling på STX/HF området.

Proceduren omkring kapacitetsfastsættelse er reguleret i optagelsesbekendtgørelsen, hvor de enkelte gymnasier i et geografisk afgrænset område er forpligtet til at koordinere deres kapacitet med

henblik på ".at det samlede behov for kapacitet tilgodeses bedst muligt inden for samarbejdets geografiske område". I forbindelse med fastsættelsen af kapaciteten skal de enkelte gymnasier blandt andet tage højde for deres bygningsmæssige rammer. Efter at der er skabt enighed blandt skolerne, indmelder de i fællesskab deres tal til regionsrådet, som herefter meddeler Undervisningsministeriet kapaciteten. Skulle der være uenighed blandt de enkelte skoler om kapaciteten, kan de meddele dette til regionsrådet, som så herefter kan vælge at indstille til Undervisningsministeriet, at en eller flere skoler pålægges et midlertidig kapacitetsloft.

De enkelte gymnasiers kapacitet er afgørende for, hvor mange ansøgere den enkelte skole kan optage. Fordelingen af ansøgere foregår i fordelingsudvalgene efter nogle faste fordelingskriterier. Kriterierne for hvilke ansøgere, der skal optages på en konkret skole, er defineret i optagelsesbekendtgørelsen og angives på nuværende tidspunkt, som de ansøgere, der har den korteste rejsetid med offentlig transport, dog med den undtagelse at fordelingsudvalgene kan fastsætte en afstand fra skolerne, hvor rejsetiden beregnes ud fra cykelafstand. Dette kriterium skal være vedtaget inden fordelingen og være gældende for alle skoler i fordelingsudvalget. Der arbejdes i øjeblikket på en revidering af optagelsesbekendtgørelsen, således at rejsetidskriteriet erstattes af et afstandskriterium. Undervisningsministeriet har meddelt, at det forventer, at ændringen vil træde i kraft til fordelingen af eleverne til det kommende skoleår.

I tilfælde af at et gymnasium har flere ansøgere end dets kapacitet giver mulighed for at optage, vil disse elever blive fordelt til andre skoler baseret på elevernes angivne prioriteter.

Erfaringer fra tidligere fordelinger (med udgangspunkt i 2015 fordelingen)

Generelt har der til gymnasierne i Aarhus hvert år været stor søgning. Dette har bevirket, at det i forbindelse med fordelingen af ansøgerne har været nødvendigt at lave en regulering af kapaciteten på flere skoler for at få plads til alle ansøgere.

I forbindelse med optagelsen i 2015 var det nødvendigt at opskrive kapaciteten på Aarhus Katedralskole med en klasse fra 10 til 11 klasser svarende til 308 elever. Denne opskrivning skete på baggrund af en vurdering af elevernes bopæl og deres prioriteringer. AK havde (efter optagelsesprøverne) 327 ansøgere, hvilket bevirkede, at der blev flyttet 15 elever (de resterende 4 elever var overbelægning pga. forventet frafald frem til skolestart i august). Af de 15 elever, der blev flyttet, blev kun 1 flyttet til Langkær. En gennemgang af de elever, AK fik plads til som følge af kapacitetsudvidelsen, viser også, at kun meget få ville kunne komme i spil til en plads på Langkær.

Dette skyldes hovedsageligt, at elever fra Langkær Gymnasiums optageområde ikke som udgangspunkt er rettet mod AK. AK's optageområde er mere rettet mod nord i retning af Risskov Gymnasium, hvor der er ledig kapacitet.

Derimod er der sammenfald mellem Langkær Gymnasiums og Aarhus Statsgymnasiums optageområde. Statsgymnasiet fik i 2014 340 ansøgere og endte med at fordele 28, hvoraf 12 fik tildelt Langkær. Statsgymnasiet har udnyttet deres bygningsmæssige kapacitet, hvorfor der ikke blev oprettet ekstra klasser her.

Et evt. kapacitetsloft på AK vil bevirke, at færre ville kunne optages her. Disse overskydende ansøgere vil i så fald skulle sendes til deres efterfølgende prioriteter. Da statsgymnasiet er fyldt op, vil de ikke kunne flyttes hertil. Men da Langkær Gymnasium sjældent er en prioritet for ansøgerne til AK, vil det kun i få tilfælde kunne lade sig gøre at flytte dem hertil. Det er i den forbindelse heller ikke muligt at flytte nogle ansøgere fra AK til AS for derved at frigøre ansøgere fra AS til Langkær.

For Marselisborg gør det sig gældende, at der i 2015 blev flyttet 7 elever fra Marselisborg til Langkær. Derimod blev der flyttet 23 til Viby og 8 til Odder (elever syd for Aarhus). En kapacitetsudvidelse på Marselisborg vil således i første omgang betyde, at det er eleverne, der blev flyttet til Viby og Odder, der vil få plads på Marselisborg, da disse elever har kortest rejsetid/bor geografisk tættest på Marselisborg.

Da de øvrige uddannelser (særlig med fokus på de gymnasiale uddannelser HHX/HTX/EUX) ikke er underlagt regulering på kapaciteten, vil en konsekvens af et eventuelt kapacitetsloft på de meget søgte gymnasier være, at eleverne i stedet vil søge ind på nogle af de gymnasiale uddannelser, hvor der ikke er kapacitetsloft, hvilket vil betyde, at eleverne ikke ville kunne flyttes til Langkær.

Eksemplerne fra 2015 fordelingen har generelt også været gældende for tidligere år med mindre udsving i ansøgningerne til Aarhus Katedralskole.

Erfaringer med tidligere anmodninger om kapacitetsloft

Ministeriet har tidligere været meget tilbageholdende med at pålægge skoler midlertidige kapacitetsloft, og i de tilfælde, hvor det er sket, har begrundelsen hver gang gået på, at en anden skole har været presset på ansøgertallet. Dette gør sig ikke gældende for Langkær. Udfordringen her går på den etniske sammensætning af eleverne, og dette spørgsmål er ikke noget optagelsesbekendtgørelsen forholder sig til i reguleringen af kapaciteten gennem pålæg af midlertidige kapacitetsloft.

